

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimecres 26 de Janer de 1888

Núm. 3.459

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas.	3'50
En provincies trimesstre.		7
Extranjer y Ultramar.		7
Anúncis, a preus convencionals.		

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografía Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

per a Senyoras y Senyoretas

baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, en honor á las famílies de tota classe de prengas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l' esmero y pulcritud que tenen acreditats.
Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, grácias á lo senzillés de nostre sistema.

Tos

Desapareix rápidamente usant lo

Tos

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

SE TROBAN EN VENTA

- 1.ª Una casa situada en aquesta ciutat carrer Santa Anna número nou, composta de baixos ab tenda, entressuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
  - 2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en aquesta ciutat, en lo mateix carrer de Santa Anna, cantonada á la de Martí Napolità, (a) del Cañis, en lo qual te'l número hñ, de baixos, entressuelo y dos pisos, per preu de 18.400 ptas.
  - 3.ª Altra casa, situada en aquesta ciutat, carrer Martí Napolità, (a) del Cañis, número tres, que s' compon de planta baixa en abont existeix una «almasara» ó premsa d' oli, y dos pisos de moderna construcció, per preu de 14.600 ptas.
- Per més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, esposa de D. Joseph Metsenny ó son Procurador D. Pau Borrás.

SECCIÓ DOCTRINAL

Notas regionalistas al extranjero

FINLANDIA

La «Correspondance politique» publica una carta d' Helsingfors, en la qual se diu que d' algun temps á n' aquella part se notan en los cercles polítics d'

aquell país alguns treballs que tendeixen á preparar una modificació completa en lo sistema representatiu existent. La Dieta de Finlandia se compón de representants dels quatre estats, aixó es; del clero, de la noblesa, de la burgesia y dels pagesos, lo qual se troba ja massa anticuat, de totes maneres; los homes polítics d' aquell país no semblan pas tenir la intenció de mudar la representació actual del poble per un' altra que sia copia exacta de la d' un Estat qualsevol de la Europa occidental; al contrari, pron saben que *vestigia tenent*. Més aviat se voldria mirar d' elaborar un nou sistema representatiu que nasqués de las condicions particulars del país, y que evités, tan com fos possible, los defectes que cada dia s' descobreixen en las diverses representacions nacionals—en alguns punts absolutament ficticies—de la Europa occidental. La gran qüestió es, per lo tant, de saber si en últim lloch s' estaria disposat á aprobar un projecte que tendís á crear una representació nacional moderna á Finlandia. Molts personatges influyents de Rússia estan desagradablement impresionats de veure que la Finlandia posseheixi una constitució y una representació nacional propias y si bé aceptan ab relativa tranquililitat aqueixa nacionalitat autònoma dintre de Rússia, es per lo

Lo baró Baffy ha comunicat á la Cambra húngara lo *proprio motu* del emperador Francisco Joseph decretant la próroga per un any del *statu quo* en lo que s' refereix al compromís ab l' Austria. Aquesta modificació, per altra part esperada, diu un diari suís, ha donat lloch á recriminacions bastant vivas de part de la esguerra, més aviat per pura forma que ab la intenció formal de rompre bruscamet ab una unió de la qual la Hungría ha obtingut ja y s' promet encara obtenir grandíssimas ventatjas.

Lo comte Andrassy s' ha fet lo torna-veu d' aqueixas reclamacions, sabent be que no podien produhir cap efecte. Lo baró Baffy ha desarmat als de la oposició prometentlos que despés de vacacions lo Cambra seria provehida d' un projecte aprobant la decisió presa pel ministeri baix sa responsabilitat, y que una discussió contradictoria, seguida d' una votació, proporcionaria á la oposició la ocasió de fer valdre totes sas objeccions y al mateix temps votar d' una vegada contra la renovació del compromís.

Baix aquesta promesa, la Cambra s' ha dat per satisfeta, al menos provisionalment.

PRAGA

Lo «Hlas Naroda» anuncia per la present setmana la derogació de las ordenansas bilingües per una disposició especial del emperador. Las ordenansas serán substituïdas per disposicions legals.

Lo baró Gautsch ha convidat als quefes del partit jove-tchéch de la Bohemia á conferenciar ab ell á Viena á la vigilia de la obertura de la Dieta de Praga, en la esperansa de portarlos á una avinensa ab lo partit elemány sobre la qüestió de las llengüas y de sometre despés ab algunas probabilitats d' éxit al Parlament de Viena lo compromís entre l' Austria y la Hungría en lo mes de Febrer.

BUDAPEST

La Cambra dels diputats ha adoptat ja, en discussió general, y per una gran majoria, lo projecte de compromís provisional. Han votat los liberals, los nacionals y l' partit del poble.

CRETA

Diu un diari suís que ls embaixadors de las potencies á Constantinopla han elaborat del modo següent

Lo Cirurjiá Dentista

DOCTOR JORDAN

participa á sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son «Gabinet Odontològich» á la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, al costat del Gran Café de Paris (casa Suqué).

Consulta gratis pera 'ls pobres que acreditin serho.

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, fer milions.—Preus reduïts y autenticitat garantida.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

No es «género chico»

los principals punts del programa de la Creta autonoma, qual projecte ha merescut ja la aprobació de las Potencias.

La Creta continuarà forment pari del imperi otomá baix la soberanía del sultá, mes la administració y 'ls estatuts de la illa serán organitzats baix lo model dels de la Rumelia oriental.

La illa tindrà una administració autònoma y un governador cristiá, nomenat pel sultá, per cinch anys, ab lo consentiment de las Potencias. Lo governador tindrà la plena inspecció de la forsa militar. La guarnició otomana será reduhida tan prompte com sia l'ordre restablert.

Lo poder legislatiu residirá en la Assamblea nacional, en la que totes las parts de la població hi serán representadas, y las lleys quedarán vigents després d'obtinguda la sanció del governador. Aquest estarà autorisat pera contractar un empréstit de 6.000.000 de francs pera las necessitats de moment. Totes las rendas públicas, directas é indirectas, serán empleadas en benefici de la illa, que deurá pagar un tribut al sultá, qual import s'ha de fixar encara.

Las Potencias no están d'acort sobre la persona que deurá desempenyar lo càrrech de governador general de la illa.

Mentrestant se té una nova «explosió» de la insurrecció latent en que s'troba 'l país, donchs si se té assegurada la concessió de la autonomia política, lo fet es que, no sabent ó no podent las potencias posarse d'acort respecte de qui deu ser lo governador d'aquella illa, la pau y tranquil·litat está molt lluny de regrar en lo país. Ara de poch han tocat lo sol de la Canea algunas topadas entre 'ls cristians y 'ls mussulmans. Encara que 'ls consuls europeus tingan coneixement d'aquestos fets y s'passin las acostumbradas notes, lo govern turch considera aquellas matansas com mers incidents locals absolutament insignificants.

ALEMANIA

Un diari suis diu que ha cridat l'atenció y ha sigut molt comentada la arribada á Berlín del cardenal-arquebisbe de Posen Monsenyor Stablewski. Alguns suposen que la arribada del prelat polach á la capital del imperi alemany, té per motiu principal tractar de la causa de sos diocessans y compatriotas que s'planyen d'esser considerats una mica massa com á poble venut y desitjan esser tractats mes equitativament, aixó justam a poble ab drets propis y ab aspiracions ben justificadas.

P. C. Y G.

Ja es vell que 'l teatre, escola de bonas costums, fracassá quan encara ningú s'havia ben acabat de convencer de l'exactitud de la calificació. Totes las intencions que s'han fet de trenta anys ená, y á duch mes, per conservar-la han resultat inútils, y no solament n'ha desaparegut del teatre la llusó moral sinó, també l'art, lo verdader art, substituït per lo que 'n diuen flamenqueria.

Un autor castella, aplaudit algun temps ab gran calor, ha provat ara novament de veure si s'lograva tornar entronisar l'art en sa major grandesa en los teatres de Madrid. Al efecte acudi al gran dramaturch inglés Shakespeare y traduhí la tragedia «Cleopatra» per posarla en las taulas del antic «Corral de la Pacheca», que es tingut per la verdadera llar del Teatre de Lope y Calderón y sos hereus ligitims. Tots los esforços del traductor no conseguiren que l'obra passés; regnó en lo teatre la més gran indiferencia, no conseguí rompre la llosa de glás l'interpretació excelent que hi donaren los actors. Aixís hem vist que ho comunican á nostre benivolgut colega de Valencia Las Provincias. Lo corresponsal parla dels «vius comentaris que feyan las personas competents y de verdader amor al art respecte del nivell intel·lectual d'aquell públich». Y afegeix: «Algunas renomadas personalitats de la crítica literaria que assistiren al espectacle estavan indignades, explicantse per distintes causes y motius aquest estat de frivolidat y d'indiferencia que caracteriza á la generació actual y que no s' refereix solament á las manifestacions del art sino á tots los aspectes y á tots los ordres de la vida social».

En mitj d'aquesta penetració hi ha un raig d'esperansa. Diu lo corresponsal: «Una nota consoladora hi hagué, no obstant, en la funció que no passá desapercubida per las personas llesias: mentres lo públich elegant de las plateas se mostrava indiferent en los moments més dramátichs de l'obra, los modestos espectadores de las galerias aplaudian ab entusiasme, fent entendre ab aquestas manifestacions que ells son capassos de comprendre y de sentir las infinitas bellezas que contenen las obras dels mes insignes dramaturchs. Tinent en compte aquest preciós dato, y en vista de lo esdevingut en la representació de «Cleopatra», no fora una impertinencia proposar al Ajuntament que la companyia qu'está actuant en lo teatre clássich Espanyol se traslladés de temporada vivint al teatre de la»

Y es clar que aixís deuria esser. Las obras de Shakespeare no son género chico y, per consegüent, no están bé en teatres concorreguts per la bona societat. La premsa de Madrid, eco imparcial de la opinión ilustrada, tracta de fer una funció dramática d'aqueixas mal anomenadas de beneficencia y, á fi de trauren major profit, tingué l'inspiració d'entronisar en lo Teatre Real «el género chico» y l'èxit fou tant com-

plet com nosaltres ferem veure en un dels números prop-passats. Es donchs molt llògich que á las classes directores se 'ls dona lo chico y que lo grande sia pel poble, que al menos conserva 'l cor y l'espontaneitat de sas manifestacions.

Tot aixó per nosaltres no valdria un grill de nou si 's quedés á Madrid y allá s'ho confitassen, pero nosaltres rebém de las espurnas y teúm á la gent que 'ns volta tant saturada de «género chico» que vol una forsa hercúlea l'empresa de tornar las cosas á solch. Y per aixó no 'ns es ni 'ns pot esser indiferent tot lo que fassa referencia á aquest particular. Hi ha conquistadors y unificadors de varias menas; los castellans han sabut ben valerse del «género chico» per espanyolisar als catalans y á tots los altres peninsulars que no nasqueren á Castella.

La destrucció dels ácits es mes lenta, pero menos trabajosa y més segura que la de l'escarpa.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 25 de Janer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including barometre, grau, pluja, aygua, estat, obser, and temperatures.

Feya ja alguns dias que 'ns rodava pel cap la idea de parlar del fracás del drama «Cleopatra» arreglat á la escena castellana per l'ilustre dramaturch Sellés y fa poch estrenat á Madrid; pero com poch més poch menos pensavam dir lo mateix que nostre company «La Veu del Montserrat», ja que ells nos dona la tasca feta en son article «No es género chico» que ab gust reprodühim, dessistim de parlarne de cullita propia.

No més afegirém, que es un gran detall lo que 'l «gros públich», lo de dali al paradís, disfrutés ab la representació d'aquella obra, puig demostra que 'ls vicis que minan á la actual societat no tenen tan fondas arrels com se suposava, desde 'l moment que en més nihan, es en lo cor de las personas aristocratas y alts empleats.

Comptantse ab lo públich encara hi ha esperansas, pera una regeneració y si aquesta vingués, molt hi sortiria guanyant Catalunya, que per aquí també 'n veyém de xulapos y flamenchs.

No més que, com resultan disfressos, passat lo Carnaval, fan sempre riure.

(Segon)

(13)

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Llegit per lo president de la Lliga de Catalunya, don Pere Alcovert en la sessió inaugural d'aquest any.

veuen ells tampoch altre remey, y 'l que no se 'n va carretera avall cap á Llevant, se en va carretera amunt cap á Madrid, hont li donarán, si ho capta be y té alguna coneixensa, lo nombrament d'un empleo honrat ab que no podrà viure, ó una patent de corso si es prou aixerit pera comprendre, sense que li diguin, que 'l corso no es tot para 'l capitá, sino que 'n té de treure la mota per l'armador.

Y a las grans ciutats qué hi passa? No parlém de las trentacinch capitals de provincias en que may s'hi senten més que conversas de canonges y militars y assentadas de café d'empleats y telegrafistas. Qué hi passa en las altres catorze capitals d'Espanya? Qué hi passa sobretot á Valencia y á Sevilla y á Barcelona? Qué hi passe? Donchs tampoch hi passa res de bo. Molts desequilibrats que richen mentres ploran los que tenen motiu pera plorar, los que esperan cada vespre y cada matí una mala nova de Cuba ó de Filipinas, y que no 'ls fa parer la riella ni 'ls esmortueix la satisfacció lo perill de que 'n sian víctimas las personas que hevan tingut á la vora, los mateixos del seu servey, los fills de la que 'ls nodri y rentá y bressá quan encara duyan bolquerets. Molt homes que si treballan per grans industrials guayan un bon xich sense arreconar res; moltas noyas que si treballan per los botiguers guanyan poch y van bastant bonicas. La

descomposició general també ha escampat la mala lleavor entre las classes baixas y entre 'ls agents de la autoritat. La noya que, desesperada, llensa un dia agulla y didal, no tindrà de dormir al ras, no cal que se 'n preocupi; pero si algun dia fuig del nin que 'l vici li ha triat y vol regenerarse treballant altre cop, la policia la cassará y li tornarà baldament sia d'arestas. La llibertat no les consent aquestas escapadas á peu y quan lo sol es alt, á passeig, en tot cas, hi anirá ab vestits de seda, en cotxe y acompanyada d'una mamá postissa.

Alguns pobres d'esperit s' esglayan de las nostras ideas. Un poble abatut no es que 'ls agradi, pero també tenen por de las teriduras. L'exemple del 73 los té aturdits y 'l que baile, que 'ns han glosat deu anys de carrera 'ls diaris conservadors, lo tenen clavat al mitj del front.

Donchs si ho reflexionan be, ni aquella terrabastada de la plassa de Catalunya; ni 'ls preparatius que havia fet avans en Vilalta; ni la guerra carlina; ni la descomposició del exerci; ni las beneyterias dels voluntaris de Sant Jaume y de Bethém, signifcan res al costat de las desgracias d'ara. Aquella vida ximpla feya molta por y ben poch de mal. La vida sossegada, l'aclaparament d'ara, aqueixa resignació mora, de soroll no 'n fa gens, pero de terror ne tindria de fer cent vegadas més que lo d'allavoras. De tiros se 'n sentian molts de prop, pero de morts no 'n queyan gayres. Ara de tiro no 'n sentim cap, y 'ls carrils no paran de portarnos ferits y malalts y 'l telégrafo de parlarnos de morts. L'avors lo diner corria lo mateix á Barcelona que á Montanya. Avuy lo diner s'envisa y no torna. La sanch bullia; avuy es com de llagardaix ó d'hes corsó.

Y es clar que val més que bulli! Que bulli de valent y que botegui als polysos. Val més morir ferit als xeixanta que anémich als setze. Y que bulli á la ardoretá d'ideas regeneradoras, d'ideas que ni son novias ni son vellass, que son la vàlvula de seguretat d'aquesta caldera carregada més admóteras que las que 'l gruix del ferro pot resistir. Si no s' de-vapora cap als pistons, enllloch de tornar á fer anar la maquina de las nacionalitats en mal hora desaparegudes, esclatará com al any 93 y farà mil bosses de tot aquest armatosta que 'ns té estemordits y que té menos resistencia que 'ls llistons d'unas devanadoras. O s torna á donar vida y forsa á qui la té y la ha tenir ó la guerra social esclatará més formidable que á Fransa. La Comú, quan haguém fet foc nou, te de ser 'l espill en que 's miri la administració particular; no te de ser portat per lo pitjor de cada casa y per lo pitjor de cada ciutat y vila. Al revés, lo tenen d'administrar los millors de cada bras: los treballadors que mes anys fa que siguin en la mateixa casa, de costat dels propietaris que no tenen empenyat lo patrimoni, dels homes de carrera que de la carrera positivament se sab que viuen, y del bras militar y eclesiástich que s' reconstituhirá altre cop, perque no acaban las obligacions d'un capellá en lo chor de la iglesia, sino que més deber que ningú te d'estimar la patria. Tampoch la voldriám la oficialitat catalana asseguda en cadiras de brassos y en balancins als portals dels cuartels, sino constituhint una verdadera necessitat y essent mes respectada que temuda pels que en dias de perill s'haguéssen de posar á las sevas ordres. Per qué no te de formar també un bras? No n'hi quedan pocas d'obligacions que cumplir y de bonas obras que fer. Catalunya '16 ma-

La major part de vegades que hem tingut de censurar algun fet de las companyias del ferrocarril, sempre ha sigut la del Nort.

Ahí en lo despaiç ahont se factura a petita velocitat de la estació que té en aquesta ciutat dita companyia, hi porregué un fet que, per lo dur, ab que tindriam de calificarlo, preferim que nostres lectors li donguin lo calificatiu que's mereix.

Tres senyoras se vegeren precisadas a demanar que se las hi facturessin variis bujtos, y ls empleats d'aquest servey, prenent la cosa a broma exigiren que aquelles senyoras colouessin a la pascula tots los objectes queo havian de facturar; d'altre modo no haurian sortit cap a son destí.

Senyor Qüefe de la Estació del Nort, abusos d'aquets que no tan sols posan en mal lloch al empleat que 'ls comet, sino que també son en perjudici del bon nom de vostre, mereixen correctiu y sobre tot mereixen esmena.

A darrerías horas d'ahir nit, l'espai se cubrí de núvols amenantos ab ayg a.

No obstant, tret quatre gotas que caygueren, lo temps se mantingué ferm.

La «Associació dels Coros de Clavé», en la sessió darrerament celebrada per sa Junta Directiva, acordá que l'excursió d'enguany per a l'mes de Juny sia a las ciutats d'Alicant y Murcia.

Demá publicarem las condicions ab que 'ls coristas associats han de fer lo viatge.

En lo correu d'ahir sortiren cap á Barcelona bastanta part dels artistes que formavan la companyia que ha vingut actuar en nostre teatre.

Hem rebut la visita del nou campeó catalanista «L'Almogavar» que veu la llum á Figueras.

Li desitjém una llarga vida y ab gust li deixém establert lo cambi.

Si's reuneix majoria de senyors regidors avuy celebrarà sessió de primera convocatoria l'Excelentísim Ajuntament.

Dissapte passat en la Cambra de Diputats de París, ab motiu de la interpelació de M. Cavaignac, s'iniçiá un esvalot que en cap pescataria del mon se pot presenciar.

Los representants del poble francés ab tan de calor se prengueren la cosa, que no satisfets de discutir ab la paraula emplearen los punys y las dents.

D'aquets fruyts encara no sabíam que 'n produhis ab tanta abundancia lo parlamentarisme.

Ahir tingueren lo gust de saludar a nostre amich l'alcalde de La Figuera, que ja no hauria de ser alcalde, perque ja se li ha acabat lo temps.

Pera celebrar la pacificació de Filipinas, lo general Primo de Rivera escullí lo dia d'ahir, Sant del Rey, pera que's cantés un «Te Deum» en la Catedral de Manila.

Sembla que's va prenent ab entusiasme l'idea de celebrar una gran assemblea interregionalista espanyola.

Avant, y á veure si d'un cop se logra sacudir lo jou d'aquexa denigrant centralisació castellana.

Nostre apreciat colega la «Revista Gallega» de la Corunya, publica traduhit al castellá l'article sobre la música popular gallega que nostre amich D. Jascinto Vergés publicà en aquestas planas.

Felicitém a nostre amich per l'honor que ha meregut son important treball.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 779.78.

Heus aquí un telégrama de Madrid que val mes or de lo que pesa:

«La nobleza madrileña ha celebrado hoy la fiesta que dedica á su patrono San Ildefonso.

El presidente del Cuerpo Colegiado de Caballeros Hijosdalgo, marqués de Viana, fué recibido bajo palio al entrar en el templo de las Descalzas reales.»

Y nosaltres que 'ns creyem que de morigangas no mes se 'n ballavan per nostras Festas Majors! Y mexigangas irreverents que son las de Madrid.

Vaya, si que están de broma aquets hijosdalgos.

Corren per la premsa los dos següents casos que no deixan de ser curiosos:

«Aquets dias passats on capellá, netejant un altar de la iglesia d'un dels pobles próxims a Vitoria, sofrí una caiguda, donent ab lo cos en una post que quedá poch menos que feta astelles.

A consecuencia de la trencadura, quedá al descobert la part interior del altar, trobantse en ella un arca que contenia més de 150 apoleons, un cázar d'or y plata y altres objectes.

A Sant F-liu, un minyó que jugaba ab altres en una horta caigué al pou, y al ser extret d'ell, se vege que al agafarse pera no sufrir la asfixia, á un objecte que hi havia en dit pou, lo tregué en la mà, resultant ser una caixa de ferro que contenia cent onses.»

De caigudes aixís me sembla que tots ne voldríam tenir alguna.

Lo que mes encanta de la dona es la blancura en sos vestits interiors.

Useu lo género LA DOLORES tela de cotó blanch sens rival y obtindreu la llimpiesa desitjada.

De venta en casa PORTA, PÉSSA de 20 metres 10 PESSETAS.

Envío de mostrars franch de port á volta de correu.

Liansol Inglés.—Casa Porta.

Crónica teatral

(D'ESPEDIDA DE LA COMPANIA)

Ans d'ahir nit la companyia dramática del Sr. Pi-grau doná la funció de despedida en nostre Teatre Fortuny. Pera despedirse de nostre públich, que tant s'entusiasmá ab la representació de «Juan José», escullí una obra d'en Dicenta potser ja ab la intenció de que'l sol nom del autor atrauría concurrencia al colisseu. Aixís passá efectivament, la concurrencia si-gué bastant numerosa, si be com cada nit s'hi trobava á faltar las classes acomodadas de nostra ciutat que selen omplir las butacas y 'ls palcos de platea y principals. Per un punt estrany d'esplicar, per més que alguns lo trobin fácil, lo públich distingit s'ha retret d'anar á veure las representacions de dita companyia, motivant la curta estada que ha fet entre nosaltres. Encara que no condempnem lo passat, ho deplorém de veras, puig á no ser aixís, hauríam tingut lo gust de veure obras verament modernas com «Magda» y alguna altra que 'ns hauria donat á conèixer dita companyia.

De obra moderna vol sentar plassa lo drama d'en Dicenta «El señor Feudal» que's representá aquella nit, pero confessém que pera arribar á tal te molts defectes, molts cosas de la falsa dramática echegarayesca que's hi oposan. Y es llástima, perque en lo drama hi ha pasta pera ser un gran drama, aixís en la síntesis de l'obra com en molts de sos passaj-s, plens de calor y vida humana. Mes l'obra, escenicamente considerada, te defectes deplorables, dignes de un dramon. Si en Dicenta hagués lograt dotar al desenrotllo del seu drama una acció natural, lliure de rutinariemes y convencions y efectes, enemichs que tiran per terra á tota obra, allavors lo seu drama hauria caygut de plé en la nova escola dramática dels Ibsen, Hauptman, Mirbeau, y 'l nostre Iglesias, pero aré's decantia y cau vulgas que no pel costat de las de Echegaray, d'aquest género que es la tónica de la dramática castellana, y de la qual sembla que no poden sortir los autors castellans per mes esforços que fassin.

¿Ho lograrà en Dicenta? Esperém sas novas obras y ho sabré.

La pessa «Chifladuras» d'en Vital Azá, es una obreta bastant regular y que signé molt del agrado del públich. En nostre concepte, es una de las cosas que poden veures de las que 'ns venen de Madrid, puig se separa bastant del género estupid que venen cultivant tots los autors cómichs castellans. Aixó no vol dir que no tinga 'ls defectes de totes, pero en cambi te bastant bonas qualitats.

Y are de pas, permétns la empresa que li suppliquém que no 'ns deixi per gayre temps tancat nostre teatre, únich que aquí tenim, y que sempre hauria d'ofrir al públich algún espectacle.

Ah! y que procuri que la nova companyia sia á gust de tothom pera evitar rahons d'efectes sempre lamentables.

JOSEPH ALADERN.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil del dia 24 de Janer de 1898

Naiements Ferrán Rofes Joan, de Joaquim y Tecla.—Sebastiá Palareols Catalá, de Joan y Francisca.

Matrimonis Cap. Raymunda Miró Carboquell, 68 anys, Hospital, 15.—Concepció Martí Balanya, 68 anys, primer del Roser, 18.—Francisco Balsells M. onesa, 27 anys, Martorell, 8.—Gerard Llobet Martí, 40 anys, Sol, 4.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Policarpo. CULTS RELIGIOSOS Iglesia de las Religiosas Carmelitas Descalsas Demá's comensa la solemne funció de Cuarenta Horas. A las 9 del mati se posará de manifest á S. D. M. y desseguida's cantarà l'ofici. A las 6 de la tarde hi haurá meditació, Trissagi, Lietanias cantades y á las 7 se reservarà á S. D. M. Sant de demá.—Sant Joan Crisóstomo.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA ANNA, 28.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Table with exchange rates for Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Exterior París, París, and Londres.

GIROS París 33.40 Londres 33.68

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona acilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demeestre.

Table with exchange rates for Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions, París, and Londres.

PARIS Exterior 80.68 Norts 33.68

GIROS París 33.68 Londres 33.68

ANUNCI PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCAVS) al creure que qual-sevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins cur r las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no's deuria permetre lo cinisme de certs mercaderes d'ofici que ab major descaro's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «resahogo» d'anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consuuteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petits's, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de curaduras curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d'espalllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab l'archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles á Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 6, primer, 1.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (Per Vilanova)

42'44 t. mercancías, segunda y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'49 y 9'37 nit.

De Mora á Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m. — 5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona)

9'30 m.

De id. directe

10'30 t.

De id. id.

1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

7'30 t.

(per Picamoixons y descendent de Lleyda)

2'30 n.

De Madrid y Zaragoza

7'30 m.

De Lleyda y Huesca

7'30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.

Pera id. á las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m

Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buzones després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Librería Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Didax», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladera, 2
- «Costums típiques», per id., 2
- «Alguer», monografía, per id., 2
- «Poésias», per Manel Marinello, 2
- «Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer, 2
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2
- «L'Aglenya», per Ramon Masferrer, 2
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 2
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Abant pel món», per Santiago Russinyal, 12
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poésias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Mont-lba», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Biquer, 20

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12

«Figura y paisatges», per Narcís Oller, 12

«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12

«Espectres», per Enrich Ibsen, 8

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regional», á meytat de preu.

«Cançons Catalanes», harmonisades per Enrich Moren, 2 rals.

«Sant Ramon», 2

«Plany», 2

«El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal qual es», per Valentí Almirall, 4 rals.

«Patria y Región», per Salvador Golpe, 12

«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Plaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francés

Mr. Ch. Gougeard

Graduat en la Academia de Paris, individu matriculat del Consulat general de Fransa, á Barcelona, condecorat á Fransa y á l'extranjer.

Pera 'ls que s' dedican al COMERS

Se fa un curs de Llengua francesa y de pronunciació correcta, y s' apren lo Francés en sis mesos; per medi de son método simplifícat, instructiu, sumament interessant y al alcans de totas las inteligencias.

Pera 'ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan lliçons particulars preparatorias als exámens del Institut de Reus, contestant en castellá las preguntas del primer curs y las del segon curs en un francés correcte; seguint párrafu lo ordre de sos respectivis programmas; ab dos cursos tractats en un estil concis y apoyats d' exemples escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica fersada» per ser parlat y escrit exclusivament en francés.

Pera 'ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut ó en qualsevol Colegi, á títul de EXTERNIS

Se fan las correccions de sas libretas d' apunts, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionales.—Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 1 segon.—Reus.

NOTA.—Als senyorets gustosos de seguir un d' aquests tres cursos, s' aconsella comprar avans, per UN RAL en la impremta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer cuadern del curs simplifícat y Gramática francesa para 'ls dels espanyols per Mr. Ch. Gougeard y avís per enterarse de sos preus y fornarse una idea de la claretat y concisió del text de sa obra.

Advertencia important.—Dits cursos no exigeixen compras de llibres; pera seguir lo primer bastará comprar cada mes un cuadern de m. método simplifícat, en casa dels estats impresors; per los cursos preparatorios als exámens del Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programmas corresponents que valen sols CUATRE RALS, en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olazarrieta Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tes, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparete respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinata, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.